

Przedmowa

Dziela dotyczące architektury bądź sztuki ogrodowej mają charakter obszernych syntez lub są szczegółowymi monografiami, stąd wynika pewna trudność w ich odbiorze. Niektóre zresztą są prawie niedostępne na rynku. Przyczyny te skłoniły autorów niniejszej książki do podjęcia tematu i ukazania zarysu europejskich i polskich tradycji architektury i sztuki ogrodowej w kontekście przemian społeczno-ekonomicznych.

Popularny charakter ujęcia problemów zmuszał autorów do dokonywania wyborów i skrótów. A to wiązało się z pominięciem wielu wątków, mam nadzieję, nie ujmujących merytorycznej wartości pracy.

Książka składa się z trzech rozdziałów, które uzupełniają się wzajemnie i tworzą całość.

W pierwszym z nich autorka przedstawia zależności, jakie zawsze istniały między poszczególnymi dziedzinami życia społecznego a twórczością artystyczną, jaką było kształtowanie natury według panujących wówczas idei. Autorka zwraca szczególną uwagę na przemiany związku łączącego dom i ogród jako najbliższego środowiska człowieka oraz rolę miast jako jednostek osadniczych i ewoluujących organizmów urbanistycznych.

Drugi rozdział poświęcony jest historii europejskiej sztuki ogrodowej. Autorka przedstawia w nim przemiany kompozycji ogrodowej, główne przyczyny i konsekwencje zmian.

Rozdział ostatni to swoiste ukazanie metamorfozy formy w architekturze i sztuce ogrodowej. Autor przedstawiając przemiany formy, podkreśla uniwersalizm niektórych pojęć, a więc i cywilizacji ludzkiej (nie tylko europejskiej), oraz znaczenie duchowości człowieka w kształtowaniu jego otoczenia.

Mam nadzieję, iż niniejsza książka będzie cenną pomocą dla studiujących historię architektury i sztuki ogrodowej.

Anna Różańska

Spis treści

Przedmowa	5
ROZDZIAŁ I. Zarys europejskich i polskich tradycji architektury i sztuki ogrodowej na tle przemian społeczno-ekonomicznych	7
Wstęp	7
Starożytność	8
Średniowiecze	14
Epoka nowożytna, XV–XVIII w.	20
Wiek XIX–XX	28
Literatura	36
ROZDZIAŁ II. Historia europejskiej sztuki ogrodowej	38
Ogrody starożytności	38
Ogrody średniowiecza	42
Ogrody renesansowe	51
Ogrody barokowe	64
Ogrody krajobrazowe XVIII w.	82
Ogrody XIX w.	97
Ogrody XX w.	116
Literatura	135
ROZDZIAŁ III. Metamorfozy formy w architekturze i sztuce ogrodowej . . .	137
Narodziny i źródła sztuki	137
Człowiek i zmysły	137
Wymiary ludzkiego ciała	140
Skóry człowieka	143
Starożytność	148
Neolit	148
Egipt starożytny	151
Starożytność antyczna – Grecja	157
Starożytność antyczna – Rzym	164
Klasyczna kompozycja antyczna	171

Średniowiecze	173
Sztuka romańska	173
Sztuka gotycka	180
Symboliczna kompozycja średniowiecza	187
Sztuka nowożytna	188
Renesans	188
Barok	196
Romantyzm	201
Kompozycja romantyczna	204
Sztuka współczesna	206
Modernizm	206
Literatura	211